

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5 Ciclul de studii	MASTERAT
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE, CULTURA, COMUNICARE / MASTER IN FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei		Semiotica gestuală						
2.2 Titularul activităților de curs			Lector Dr. Asociat Schussler Aura-Elena					
2.3 Titularul activităților de seminar			Lector Dr. Asociat Schussler Aura-Elena					
2.4 Anul de studiu		2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.	
2.5 Codul disciplinei	HMR 2101							

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	70 conv				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz. (154 conv.)				
3.9 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
-------------------------------	---

5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.
--	---

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- C2.1 Aprofundarea perspectivelor teoretice și metodologice actuale din semiotică, legate de practicile semiotice aplicate contemporane, din domenii precum: muzică, arte vizuale, teatru, sexualitate, performance art, tehnologie - C2.2 Explicarea și interpretarea particularităților practicilor semiotice aplicate, la nivel filosofic, artistic și cultural, sub incidența fenomenului de globalizare și tehnologizare a individului/societății - C2.3 Identificarea conceptelor/metodelor fenomenologiei corpului/corporalității și utilizarea lor pentru a revizui schimbarea de paradigmă corp/trup sub incidența fenomenului de tehnologizare a corpului (în trans-post-metaumanism) - C6.2 Identificarea, interpretarea și respectarea - în context profesional și în viața cotidiană - a diferențelor culturale; recunoașterea pluralismului cultural și politic, specific democrației - C6.3 Aplicarea tehnicilor adecvate de interpretare semiotică, în domeniile: cultură, filosofie, artă, relații interpersonale, postmodernism, spațiu virtual, urgență tehnologică din spațiul de incidență al individului
Competențe transversale	- CT.1. Abordarea în mod argumentativ, critic și teoretic, a unor situații/probleme (culturale, artistice, sociale, tehnologice) cu grad mediu/ridicat de dificultate în vederea soluționării lor - CT.2. Gestionarea de activități sau proiecte profesionale complexe, prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor într-o echipă multidisciplinară - CT.3. Autogestionarea activităților de dezvoltare profesională proprie și exersarea autonomiei personale în condiții de studiu și de muncă imprevizibile

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul pornește de la dimensiunea aplicabilă a semioticii, ca disciplină a interpretării semnului și continuă în direcția unei semiotici aplicate asupra corpului/corporalității, gestului/gestualității. Scopul este acela de a înțelege schimbările de paradigmă apărute în cultura, arta, antropologia și filosofia contemporană, aflate sub semnul unei redefiniri a conceptului de natură umană (sub incidența imersiunilor tehnologice) și a interpretării teoriilor semnului. Teoriile cu privire la fenomenologia corpului și corporalității merg în direcția revizuirii paradigmei corp/trup sub incidența fenomenului de globalizare și de tehnologizare a corpului. Temele cursului se situează între paradigma corpului, ca matrice semiotică a comunicării naturii umane și a corpului transuman/postuman, ca modalitate de pierdere a autenticității
---------------------------------------	--

	naturii umane și ca redefinire a comunicării. În acest sistem, gesturile erotice, sexuale sau pornografice subminează dimensiunea tradiției cultural-istorice, printr-o trecere din dimensiunea obscenului, în aceea a artei performative.
7.2 Obiectivele specifice	• Utilizarea în mod adecvat a unor concepte și metodologii din sfera Semiologiei și Semioticii • Utilizarea în mod adecvat al conceptelor fundamentale ale semioticii aplicate, asupra unor domenii precum: artele vizuale, muzica, teatrul, scrisul sau Logos-ul, • Analizarea, interpretarea și înțelegerea structurilor și dimensiunilor semnului, definit ca un cod al gândirii, comunicării, interpretării, relaționării și creației umane (la nivel cultural, filosofic, artistic, tehnologic) • Înțelegerea schimbărilor de paradigmă la nivel ontologiei umane, care trece din dimensiunea umană, în aceea transumană, postumană și metaumană, • Identificarea, analizarea și înțelegerea tranziției corpului uman, de la o fenomenologie a corpului/corporalității, la aceea a performance-ului metacorpului (văzut ca o rețea infinită de posibile relaționări a corpurilor umane și non-umane, care depășesc această superioritate a naturii umane). • Capacitatea de a aplica într-un mod corect, corespunzător și creativ, teoriile, argumentele, criticile și conceptele filosofice, semiotice și futuriste în elaborarea unui eseu academic

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1-2. INSTRUMENTE CONCEPTUALE INTRODUCERE. O incursiune în noțiunile fundamentale ale semioticii	-curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor exemple - analiză de text	Prezentarea generală a cursului (problematizare, concepte, ideologii)
3. Text și imagine – digital și analogic	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
4. Dimensiunea aplicabilă a semioticii în interpretarea gesturilor comunicaționale – cuvântul rostit vs. cuvântul scris	-curs interactiv cu fundament de prelegere, analiză de text	
5. Semiotica scrisului – gestul de a scrie	-curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza unor exemple	
6. Semiotica muzicii	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
7-8. Semiotica aplicată a artelor vizuale – pictură, fotografie, film, artă digitală	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia	

	-discuții pe baza unor exemple	
9. Semiotica teatrului – corp, gest și relaționare	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
10-11. O schimbare de paradigmă de la uman la transuman/postuman/metauman	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
12. O distincție semiotică între sex și gen	-curs interactiv cu fundament de prelegere -analiză de text	
13. Metasex, metacorp, pornografie și performance art	-curs interactiv cu fundament de prelegere și prezentări multimedia -discuții pe baza unor exemple	
14. Corp, sexualitate, pornografie și realitate virtuală	-curs interactiv cu fundament de prelegere -discuții pe baza unor exemple	

Bibliografie

Artaud, Antonin, *Teatrul și dublul său*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1997

Barthes, Roland, *Rhetoric of the Image*, from *Image Music Text*. Translated by Stephen Heath. New York: Hill and Wang, 1977

Barthes, Roland, *Plăcerea textului*, Editura Cartier, Chișinău, 2006

Barthes, Roland, *Image Music Text*, Translated by Stephen Heath, Hill and Wang, New York, 1977

Barthes, Roland, *Camera Luminoasă*, Editura Idea Print & Design, Cluj-Napoca, 2005

Baudrillard, Jean, *Sistemul obiectelor*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1996

Baudrillard, Jean, *Simulacre și simulare*, Editura Idea Design & Print, Cluj Napoca, 2008

David Davies, *Philosophy of the Performing Arts*, Wiley-Blackwell, UK, 2011

Deleuze, Gilles, *Francis Bacon: The Logic of Sensation*, Continuum, New York, 2003

Gilles Deleuze & Félix Guattari, *Mii de platouri*, Editura Art, București, 2013

Deleuze, Gilles, *Cinema. Vol. 1: Imaginea-mișcare*, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2012

Deleuze, Gilles, *Cinema. Vol. 2: Imaginea-timp*, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2013

Del Val, Jaime; Sorgner, Stefan L. *A Metahumanist Manifesto*, 2010 (PDF)

Derrida, Jacques, *Scritura și diferența*, Editura Univers, București, 1998

Derrida, Jacques, *Diseminarea*, Editura Univers, București

Derrida, Jacques, *Expoziții*, Editura Idea Print & Design, Cluj-Napoca

Eco, Umberto, *Tratat de semiotică generală*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982

Eco, Umberto, *Semiotics of Theatrical Performance*, in *The Drama Review: TDR*, Vol. 21, No. 1, Theatre and Social Action Issue (Mar., 1977), pp. 107-1 17

Flusser, Vilém, *Pentru o filosofie a fotografiei*, Editura Idea Design & Print, Cluj 2003

Flusser, Vilém and Roth, Nancy Ann, *Gestures, (The Gesture of Writing)*, Univerity of Minnesota Press, USA, 2014

Flusser, Vilém, *Writings*, Andreas Ströhl, Editor, Translated by Erik Eisel, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2002, pp. 63-70

Flusser, Vilém, *Does Writing have a Future?* University of Minnesota Press, Minneapolis, 2011

Foucault, Michel, *Istoria sexualității, Vol. I, Voința de a ști*, Editura Univers, București

Hailes, Katherine, *How We Became Posthuman*, University of Chicago Press, 1999

Haraway, Donna, *A Cyborg Manifesto, from Simians, Cyborgs, and Women*, Routledge, New York, 1991

Heim, Michael, *The Metaphysics of Virtual Reality*, Oxford University Press, New York

More, Max and More, Natasha Vita, *The Transhumanist Reader: Classical and Contemporary Essays on the Science, Technology, and Philosophy of the Human Future*, Wiley-Blackwell, New Jersey, 2013

Monelle, Raymond, *Linguistics and Semiotics in Music*, Harwood Academic Publishers, Switzerland, 1992

Nattiez, Jean-Jacques, *Istoria muzicologiei și semiologia istoriografiei muzicale*, Editura Artes, Iași, 2005

Parisi, Luciana, *Abstract Sex: Philosophy, Bio-Technology and the Machine of Desire*, Continuum books, Londra & New York, 2004

Peirce, Charles S., *Semnificație și acțiune*, Editura Humanitas, București, 1990

Pearson, Matt, *Generative Art*, (Introduction: The Organic vs. The Mechanical), pp. xviii-1, Manning Publications Co., USA, 2011

Sebeok, Thomas, *Semnele o introduce în semiotică*, Editura Humanitas, București, 2002

Vassi, Marco, *The Erotic Comedies, Vol. 11. (The Metasexual Manifesto)*, Open Road Media, USA, 2014

Žižek, Slavoj, *Organs without Bodies*, Routledge, New York, 2004

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1-2. Seminar introductiv. O incursiune în noțiunile fundamentale ale semioticii	-Stabilirea metodologiei - analiza și interpretare de text la dezbateri pe baza bibliografiei propuse	-prezentarea metodologiei de lucru și a livrabililor; -prezentarea activității de seminar - stabilirea normelor organizatorice
3. Text și imagine – digital și analogic	-analiză și interpretare de text, dezbateri pe baza bibliografiei propuse, referat	
4. Dimensiunea aplicabilă a semioticii în interpretarea gesturilor comunicaționale – cuvântul rostit vs. cuvântul scris	-analiză și interpretare de text, dezbateri pe baza bibliografiei propuse, referat	
5. Semiotica scrisului – gestul de a scrie	-analiză și interpretare de text, dezbateri pe baza bibliografiei propuse, referat	
6. Semiotica muzicii	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
7-8. Semiotica aplicată a artelor vizuale – pictură, fotografie, film, artă digitală	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
9. Semiotica teatrului – corp, gest și relaționare	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
10-11. O schimbare de paradigmă de la uman la transuman/postuman/metauman	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateri	
12. O distincție semiotică între sex și gen	-analiză și interpretare de text, dezbateri pe baza bibliografiei propuse, referat	
13. Metasex, metacorp, pornografie și performance art	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia	

	-comentariu text, dezbateri	
14. Corp, sexualitate, pornografie și realitate virtuală	-analiză și interpretare de text, dezbateri pe baza bibliografiei propuse	

Bibliografie

1-2.

- Umberto Eco, *Tratat de semiotică generală*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1982, pp. 13-42
- Thomas Sebeok, *Semnele o introducere în semiotică*, Editura Humanitas, București, 2002, pp. 60-87
- Charles C. Peirce, *Semnificație și acțiune*, Editura Humanitas, București, 1990. pp. 268-304

3.

- Roland Barthes, Rhetoric of the Image, from *Image Music Text*. Translated by Stephen Heath. Hill and Wang, New York, 1977 pp. 32-51
- Roland Barthes, *Plăcerea textului*, Editura Cartier, Chișinău, 2006, pp. 5-59

4.

- Jacques Derrida, *Scritura și diferența*, Editura Univers, București, 1998, pp. 277-316
- Jacques Derrida, *Diseminarea*, Editura Univers, București, pp. 65-87; 95-115
- Jacques Derrida, *Expoziții*, Editura Idea Print & Design, Cluj-Napoca, 2001, pp. 19-33

5.

- Vilém Flusser, and Nancy Ann, Roth, *Gestures, (The Gesture of Writing)*, University of Minnesota Press, USA, 2014, pp. 19-25
- Vilém Flusser, *Writings*, Andreas Ströhl, Editor, Translated by Erik Eisel, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2002, pp. 63-70
- Vilém Flusser, *Does Writing have a Future?* University of Minnesota Press, Minneapolis, 2011, pp. 5-37

6.

- Jean-Jacques Nattiez, *Istoria muzicologiei și semiologia istoriografiei muzicale*, Editura Artes, Iași, 2005, pp. 18-48
- Roland Barthes, *Image Music Text*, Translated by Stephen Heath. Hill and Wang, New York, 1977 pp. 149-155
- Raymond Monelle, *Linguistics and Semiotics in Music*, Harwood Academic Publishers, 1992, Switzerland, pp. 21-32

7.

- Gilles Deleuze, *Francis Bacon: The Logic of Sensation*, Continuum, New York, 2003, pp. 34-44
- Roland Barthes, *Camera Luminoasă*, Editura Idea Print & Design, Cluj-Napoca, 2005, pp. 11-57
- Vilém Flusser, *Pentru o filosofie a fotografiei*, Editura Idea Design & Print, Cluj 2003, pp. 9-55

8.

- Gilles Deleuze, *Cinema. Vol. 1: Imaginea-mișcare*, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2012, pp. 107-137
- Gilles Deleuze, *Cinema. Vol. 2: Imaginea-timp*, Editura Tact, Cluj-Napoca, 2013, pp. 39-62
- Matt Pearson, *Generative Art, (Introduction: The Organic vs. The Mechanical)*, pp. xviii-1, Manning Publications Co., USA, 2011

9.

- Antonin Artaud, *Teatrul și dublul său*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1997, pp. 69-110
- Umberto Eco, *Semiotics of Theatrical Performance*, in *The Drama Review: TDR*, Vol. 21, No. 1, Theatre and Social Action Issue (Mar., 1977), pp. 107-117
- Jacques Derrida, *Scritura și diferența*, Editura Univers, București, 1998, pp. 316-339

10.

- Max More and Natasha Vita-More, *The Transhumanist Reader: Classical and Contemporary Essays on the Science, Technology, and Philosophy of the Human Future*, Wiley-Blackwell, New Jersey, 2013, pp. 3-18.
- Jean Baudrillard, *Sistemul obiectelor*, Editura Echinox, Cluj-Napoca, 1996, pp. 73-90

11.

- Donna Haraway, *A Cyborg Manifesto, from Simians, Cyborgs, and Women*, Routledge, New York, 1991, pp. 127-149

- Katherine Hailes, *How We Became Posthuman*, University of Chicago Press, 1999, pp. 247-283
- Jaime Del Val and Stefan Sorgner, *A Metahumanist Manifesto*, 2010 (PDF)

12.

- Michel Foucault, *Istoria sexualității, Vol. I, Voința de a ști*, Editura Univers, București, 2004 pp. 51-73 ; 125-149
- Gilles Deleuze & Félix Guattari, *Mii de platouri*, Editura Art, București, 2013, pp. 198-220; 359-396
- Slavoj Žižek, *Organs without Bodies*, Routledge, New York, 2004, pp. 87-94

13.

- David Davies, *Philosophy of the Performing Arts*, Wiley-Blackwell, UK, 2011, pp. 3-23
- Luciana Parisi, *Abstract Sex: Philosophy, Bio-Technology and the Machine of Desire*, Continuum books, Londra & New York, 2004 (pp. 5-18)
- Marco Vassi, *The Erotic Comedies, Vol. 11. (The Metasexual Manifesto)*, Open Road Media, USA, 2014, pp. 149-167

14.

- Jean Baudrillard, *Simulacre și simulare*, Editura Idea Design & Print, Cluj Napoca, 2008, pp. 5-35; 83-89
- Michael Heim, *The Metaphysics of Virtual Reality*, Oxford University Press, New York, 1993, pp. 83-109

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „graduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniu; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Eseu academic la sfârșitul semestrului (sesiune)	60% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor discutate la seminar; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului - verificare orală - cât și în timpul examinării finale	
	- activitate seminar: participare la dezbateri, prezentare referat; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și		40% din nota finală

	de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)		
10.6 Standard minim de performanță			
• Elaborarea unui eseu academic, de complexitate ridicată, prin utilizarea metodelor specifice de analiză, argumentare și critică filosofică, alături de aplicarea corectă a diferitelor concepte și teorii semiotice • Planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii (dezbateri, analiză, comentariu de text, eseu academic) • Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30 aprilie 2018

Lect. Dr. Asoc. Schussler Aura

Lect. Dr. Asoc. Schussler Aura

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

Prof. Univ. Dr. Virgil Ciomoș

.....

.....